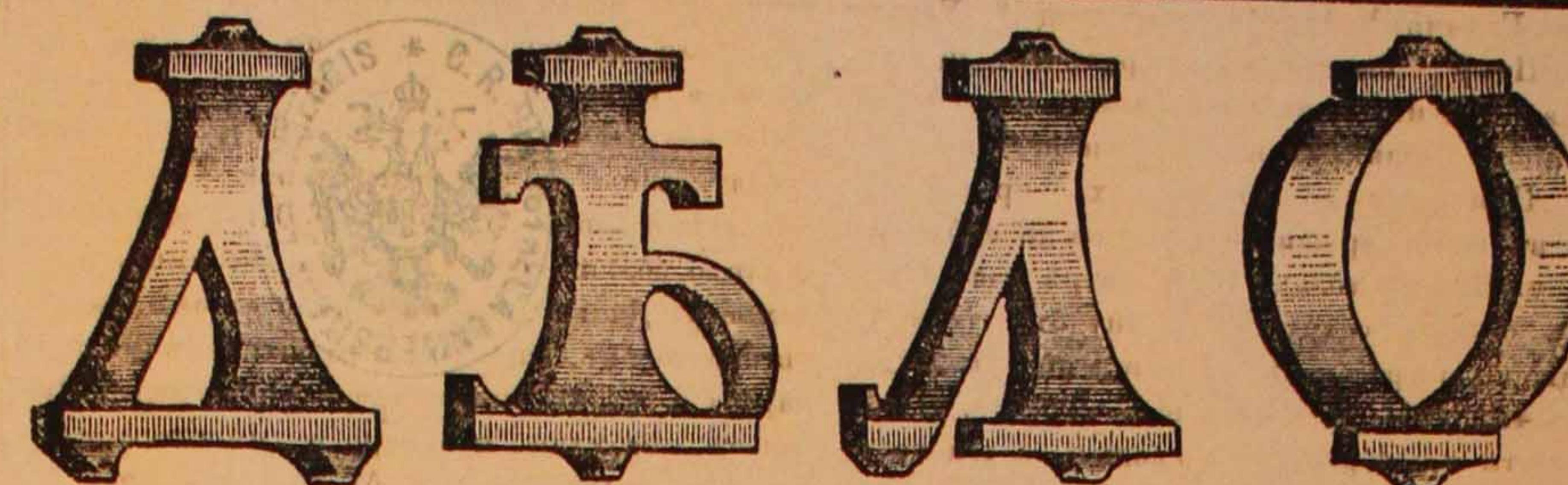

Выхідить во Львовъ що Вторника, Четверга и Суботы (здесь рускихъ слогъ) о 4-й год попол. Литер. додатокъ, видалися під назвамъ "Повѣстей" выходить по 2 почат. аркушъ кожного 16-го и послѣднаго днія кожного місяця. Редакція, адміністрація і експедиція підъ Ч. 44 улиці Галицької. Всі листы, посыпки и рекламація належать пересылати Галицької, адміністрації і експедиції "Дѣло" Ч. 44 улиці Галицької. Гдѣ адресою: редакція і адміністрація "Дѣло" Ч. 44 улиці Галицької. Рукописи не звертаються толькож на попереднє застереженіе. Позднівок чисто стоять 12 кр. а. в. Оголошенія принимаються по цѣлі 6 кр. а. в. въ одновстрочній початковій. Рекламація неопечатаній вольни отъ порта. Предплату належить пересылати франко (найлучше поштовими пересыпами) до: Адміністрації часописа "Дѣло" ул. Галицької, Ч. 44

VII. Читателівъ въ Россії просимо напомнить на увазѣ, що въ вимовѣ *—ji*, *—i*, *—i*, *—i* (въ серединѣ и на концѣ слогъ) = *ы*, *и* (на початку слогъ и по самогласныхъ) = *и*, *и* (на початку слогъ) = *и*.

Отъ 1 (13) жовтня Експедиція для львівськихъ П. Т. Предплатниковъ уряджена въ львівській Адміністрації, при улиці Галицької ч. 44 на 2 поверхѣ и тамъ лише буде "Дѣло" имъ выдававто.

Съ днемъ I (13) жовтня розпочинається IV. четверть рокъ. Просимо П. Т. Предплатниковъ поспѣшити съ надосланьемъ дальшої предплаты, щоби не зайдла перерва въ высыпалъ.

Рѣвноож просимо о надосланьез за легостей тихъ П. Т., котримъ предплата скончилася вже давнійше, бо мы мусимо всѣ наші выдатки платити го-свѣткою.

Ново приступаюч П. Т. Предплатники "Бібліотеки Найзен. повѣстей" дистанутъ даромъ початковій аркушъ (1—8) розпочатої пофестії "Фромонть молодий и Ріслеръ старший".

ПЯТЬ ЛІТЪ НАШОЇ ГОСПОДАРКИ КРАЕВОЇ.

II. Доходы краевій.

Нема може цѣкавѣшои картины въ на-шомъ господарствѣ краевомъ, якъ картина до-ходовъ. Но жъ доходы не толькож становлять реальну подставу всякого господарства, але суть такожь найлѣпшою мѣрою, чи добробыть краю збѣльшаєчи чи нѣ.

Наши доходы краевій суть досить рѣжно-родній. И такъ головна ихъ сума впливаетъ въ додатковъ до податковъ державныхъ, дальше въ доходовъ краевихъ, въ пожичокъ, въ школъ рѣльничихъ и въ гдѣянихъ поменшихъ рубрикъ. Отъ 1876 до 1879 року побираю додатки краевій по 34 кр. отъ одного ар. податковъ державныхъ. Въ 1880 подвигнуто дода-токъ въ 34 кр. на 37 кр. отъ одного ар. податковъ державныхъ. Після обчисленій властей скаровыхъ належало:

на то сеймъ	на то сеймъ	на то сеймъ	на то сеймъ
Року за р. бѣжучій залегості разомъ	предимин.	предимин.	предимин.
1876 2,341.155 ар. 309.659 2,650.814	2,244.000	2,244.000	2,244.000
1877 2,383.271 , 296.234 2,679.505	2,244.000	2,244.000	2,244.000
1878 2,388.463 , 320.596 2,709.059	2,346.000	2,346.000	2,346.000
1879 2,415.932 , 338.043 2,753.975	2,345.000	2,345.000	2,345.000
1880 2,608.616 , 377.603 2,986.219	2,569.000	2,569.000	2,569.000

Коли кинемо окомъ на сю табличку, то побачимо, що фінансовий станъ краю мусить бути дуже непотѣшний, коли доходы его варо-стакть такжъ поволи и непевно, а за то залег-ости, котріхъ край не бувъ въ силѣ плати-ти, не толькож не уменшается, але противно ростуть. Ще цѣкавѣшо то, що сеймъ самъ нема очевидно довѣрія до силы податконои краю и предимину взычайно значно менше, анжъкъ бы належалося. Та що въ того, — на дѣлѣ край и той предиминованої сумы не може сплатити, якъ ее видно въ слѣдуючої таблички:

Випадло на

на то сеймъ	на то сеймъ	на то сеймъ	на то сеймъ
Року Належалося Прелимин. правду безъ залег. % залег.	на то сеймъ	на то сеймъ	на то сеймъ
1876 2,650.814 2,244.000 2,232.753 11·18	1877 2,679.505 2,244.000 2,225.195 11·97	1878 2,709.059 2,346.000 2,234.924 12·48	1879 2,753.975 2,345.000 2,230.033 13·72
1880 2,986.219 2,569.000 2,380.924 14·72			

Очевидно, що той сумний станъ еконо-мичного краю, который показувався наглядно въ бѣжучій залегомъ въ року на дѣлѣ процентъ залегостей податковыхъ и въ рѣжницяхъ мѣжъ сумами, якій повинні були випинути, а тымъ, якій були предиминованій и якій напраду виплынули, мусивъ въ кондиціи звернути на себе ува-гу послать сеймовихъ и спонукавъ ихъ до пильнішого слѣдженія економичного стану краю и до бѣльшої працѣ на тѣмъ полю. Правда, поки що праця та надто великихъ додаткъ не принесла и принести не могла, бо первородний грѣхъ нашого сейму — тракто-

ванье справъ економичныхъ и освѣтніхъ зъ становища польской политики и для єи цѣлій,— той грѣхъ первородный, который въ самомъ зародѣ подточует успѣшність вѣхъ праць сеймовихъ, тяжить и доси на нашій найвишесшої власти автономичной, а за єи приведомъ и на вѣхъ єи підрядныхъ органахъ.

Дальша важна рубрика доходовъ краевихъ суть доходы въ доргѣ. Доходы та складаються 1) въ мыта и 2) въ добровольныхъ датковъ чи то отъ громадъ чи отъ людей приватныхъ, котрій часомъ хотять, щобъ дороги були будованій туды, куды имъ потрѣбно. Въ циши лѣтахъ, о котріхъ у насъ вде бесѣда, доходы та випошли

Рокъ	Мыта	Датки добр.
1876	164.690	18.329
1877	175.352	18.974
1878	195.507	7.664
1879	204.638	6.453
1880	220.786	11.326

Кромъ того въ випадку залегостей стрѣчаємо що въ та роки слѣдуючої сумы добровольныхъ датковъ на дороги, котрій були обѣцяній, але не сплаченій фондомъ краевому: съ кінцемъ 1877 р. — 41.129 ар., въ 1878 р. — 36.350 ар., въ 1879 р. — 36.540 ар., въ 1880 р. — 98.144 ар. Якъ бачимо, и ту спрѣчаємо той самъ сумний фактъ, що й при додаткахъ краевихъ: сеть воля платити, та силы нема.

Господарка сеймова при кінці минувшого десятилѣття довела була до того, що въ р. 1877 мавъ бюджетъ краевый 140.999 ар., въ 1878 р. — 338.605 ар., а въ 1879 р. 151.792 ар. непокрытого недобору. На покрытие тихъ сумъ прійшло въ 1880 р. затягати три пожички, одну въ банку для краевъ коронныхъ въ сумѣ 600.000 ар. платну въ 50 підробчихъ ратахъ, по 4½ %, одну въ фондъ пожички краевої р. 1873 въ сумѣ 158.263, а трету на покрытие недобору самого 1880 р. въ сумѣ 98.320, — разомъ отже край обтяжено въ 1880 роцѣ су-мою 856.583 ар.

Дальше до доходовъ того пятилѣття требабы зачислити и суму 867.762 ар., котра съ початкомъ 1876 року осталася була въ касѣ краевій, якъ надвигає дох. въ лѣтъ по-передніхъ. Але сеймъ 1876 року ухваливъ винятіи ту надвигає и зробити въ неї окремий фондъ для будови будынку сеймового. Чи и о колько така ухвала згоджувалася съ економичнимъ становъ и потребами краю, въ то не будемо входити: що толькож певна рѣчъ, що она на довгій лѣтъ звихнула рѣвновагу въ бюджетъ краевомъ, потягла за собою недоборы и пожички, а на виставленіе будынку сеймового не вистарчila.

Зъ помѣжъ фондівъ готованихъ, котріхъ недоборы покрыває, але за то и надвиги дох. побирає каса краевія, въ рр. 1876—1880 анѣ одного цента доходу, але до котріхъ мусивъ ще доплачувати въ 1878 роцѣ 7311 ар., въ 1879 роцѣ 13429 ар., въ 1880 роцѣ 23836 ар. Не меншою илюзією суть такожь доходы въ фольварку дублянського, фигуруючимъ на стор. 55 у п. Пилата сумами 9.335 ар. и 14.198 ар. По струченю рѣвноважніхъ датковъ краевихъ на той фольварокъ показується въ 1880 роцѣ дуже скромненкій чистий дох. въ сумѣ 900 ар.

Згадати ту треба о гдѣянихъ меншихъ доходахъ краевихъ, а то 1) въ рубриці "Зворотъ пожичокъ и процентовъ отъ пожичокъ". Зъ таї рубрики виплинуло въ 1876 роцѣ 3724 ар., въ 1877 роцѣ 4601 ар., въ 1878 роцѣ 4443 ар., въ 1879 роцѣ 4353 ар., въ 1880 роцѣ 5306 ар. Въ кінці 2) въ рубриці "Рѣжній дробній доходы", котріхъ специфіканемъ не будемо заниматися, виплило въ 1876 роцѣ 9341 ар., въ 1877 роцѣ 21.151 ар., въ 1878 роцѣ 9299 ар., въ 1879 роцѣ 6004 ар., въ 1880 роцѣ 4746 ар.

Надвичайно висока су-ма въ той рубриці за рокъ 1877 повстала въ отти, що въ томъ роцѣ ви-дѣль краевий бувъ въ станѣ умѣстити на процентъ бѣльшій суми грошей и процентъ той винѣсъ 15331 ар.

умѣстити въ закладѣ поправы, але радше для того, що умѣщенье того закладу при домѣ кардиналь есть зовсѣмъ нескористне, и не отповѣдає своїмъ цѣлямъ, а такожь для того, що закладъ той обчисленій есть на надто мале число особъ. Задля тогоже то въ Галичинѣ такъ якъ и въ Буковинѣ и Дальмациї судамъ не дозволено навѣть засуджувати нѣкого до дома въ поправы; припинє уставы въ д. 10 мая 1873 р. ч. 108 дн. у д. о неробахъ и волоцюгахъ у насъ по просту не обовязує. Въ то то причини весь доходъ въ фондъ поліції краевої випливавъ въ лѣтакъ 1876—1880 до фонду краевого. Онъ винесъ пересѣчно 7100 ар.

Що до надвиги доходовъ въ шпиталі св. Лазаря въ Краковѣ, котра въ рубрицѣ доходовъ краевихъ фигурує въ роцѣ 1876 су-мою 26.490 ар., въ р. 1877 су-мою 5.692 ар., въ р. 1879 су-мою 40.668 ар. а въ р. 1880 су-мою 18.439 ар., то мусимо скавати, що се доходъ толькож формальний. Справдѣ бо въ гдѣянихъ бѣдѣахъ тогого шпитала въ роцѣ на дѣлѣ показували надвиги доходовъ, котрі та винесли, але за то въ другихъ бѣдѣахъ краї мусивъ докладати, и то суми геть-геть значній єть отсихъ доходовъ. И такъ 1876 р. край доловивъ 36.602 ар., въ 1877 р. 34.775 ар., въ 1878 р., коли чистого доходу не було нѣякого, доловивъ 36.659 ар., въ 1879 р. 12.868 ар. и въ 1880 р. 8918 ар. Въ такій способъ толькож два послѣдніхъ роки показують дѣйстну надвигу доходовъ въ сумѣ 24.800 ар. и 9431 ар., але все таки въ загальній сумѣ беруши, въ тихъ пяти рокахъ винески на шпиталь св. Лазаря въ Краковѣ значно перевагаютъ надъ доходами.

Такъ само мусимо вважати фразою винесаній у п. Пилата доходы въ краевої школы господарства лѣсowego во Львовѣ, пересѣчно по 5400 ар. рѣчно. Тѣ вѣбы доходы покрываютъ заledво половину винескъ таї школы, такъ що край замѣє побираю якихъ дѣйстніхъ доходовъ мусивъ противно докладати до таї школы що року пересѣчно 6400 ар. До таї самої категорії мнимыхъ доходовъ належать и доходы дублянськихъ школъ рѣльничихъ (вышеши школы рѣльничої и школы паробкѣвъ), въ котріхъ край на дѣлѣ не то що не дѣстава въ рр. 1876—1880 анѣ одного цента доходу, але до котріхъ мусивъ ще доплачувати въ 1878 роцѣ 7311 ар., въ 1879 роцѣ 13429 ар., въ 1880 роцѣ 23836 ар. Не меншою илюзією суть такожь доходы въ фольварку дублянського, фигуруючимъ на стор. 55 у п. Пилата сумами 9.335 ар. и 14.198 ар. По струченю рѣвноважніхъ датковъ краевихъ на той фольварокъ показується въ 1880 роцѣ дуже скромненкій чистий дох. въ сумѣ 900 ар.

Згадати ту треба о гдѣянихъ меншихъ доходахъ краевихъ, а то 1) въ рубриці "Зворотъ пожичокъ и процентовъ отъ пожичокъ". Зъ таї рубрики виплинуло въ 1876 роцѣ 3724 ар., въ 1877 роцѣ 4601 ар., въ 1878 роцѣ 4443 ар., въ 1879 роцѣ 4353 ар., въ 1880 роцѣ 5306 ар. Въ кінці 2) въ рубриці "Рѣжній дробній доходы", котріхъ специфіканемъ не будемо заниматися, виплило въ 1876 роцѣ 9341 ар., въ 1877 роцѣ 21.151 ар., въ 1878 роцѣ 9299 ар., въ 1879 роцѣ 6004 ар., въ 1880 роцѣ 4746 ар.

</

тиеты и ишій менші народности, борючіся за свои права, якъ н. пр. Словенцѣ, Сербы, Хорваты, Румуны (ту примѣтити треба, що веъ селяне нѣмецкї до того клубу прилучились); третьимъ клубомъ автономистовъ суть Поляки. Русины своего клубу не мають. Що то есть клубъ? Сполученеъ людей одныхъ гадокъ, котрій поза думою державною особно межи себю нараджуются, въ справахъ, котрій мають прйти на засѣданю рады державной, решаютъ у себе особно, що веъ разомъ поврутъ або откнуть черезъ противнє голосованье, зовеся клубомъ. Таке сполученеъ посльвъ має свою добру сторону, бо вырабляє бѣльшу силу певнои партіи, але має и много злого въ себѣ. Головне зло есть тероризмъ, якій вырабляється въ клубѣ противъ поодинокихъ пословъ, котрій свою волю тратятъ и неразъ для загального интересу клубу, интересы своихъ выборцѣвъ справедливо вступати не могутъ. Таку власть клубу гдекотрій послы не хотять узнати и для того не вступили до жадного клубу а такихъ въ парламентаризмѣ называють дикими. Такихъ дикихъ въ австрійскомъ парламентѣ есть до 50. До такихъ дикихъ и я себе зачислити мушу, бо я до жадного клубу доси не вступивъ. Дѣлавъ я тутъ цѣлкомъ вѣрно порученю политичнаго товариства „Рады рускои“ во Львовѣ, котре до всѣхъ трехъ пословъ рускихъ отнеслося на початку першои каденціи нового парламенту письменно завзываючи, щобы послы руски до жадного клубу не вступали, щобы не прилучилися анѣ до правицѣ, анѣ до лѣвицѣ. Рускій послы въ послѣдній каденціи ишли разомъ лишь въ меншихъ справахъ, но познѣше два послы нашій перейшли до клубу Коронинього. Понеже клубъ Коронинього въ загалѣ есть засадъ централистичныхъ, а я съ тими не годжуясь, про те я до клубу Коронинього не мѣгъ вступити. Якъ дальше поступати маю, залежить отъ волѣ моихъ выборцѣвъ. Если мое поступованье дотеперѣшне не подобаєся, готовъ я мандатъ зложити. Автономисты и централисты важатся съ собою въ парламентѣ. Лѣвиця с. в. централисты числять на 335 пословъ до 150 — прочи належать до правицѣ. Посля народностей есть въ парламентѣ пословъ 200 Нѣмцѣвъ, 58 Поляковъ, 57 Чеховъ, 3 Русины, 8 Словенцѣвъ, 10 Дальматинцѣвъ и 3 Румуны. Одинъ посолъ привадає на 930 тысячу людности рускои, где у іншихъ народовъ далеко користнѣйшій процентъ вступництва выходитъ. — Перейду теперъ до отношенія народовъ. Отношенія Чеховъ, Словенцѣвъ, Сербохорватовъ до нась не суть непріклонній. Тіи народы славяньскій хотѣли бы намъ помочи, но они мають свои власній интересы и передовеѣмъ свое становище политичне и свои народній права обезпечити хотятъ, а доверва другимъ по можности старатися хотятъ помочну руку подати. Русины були слабій, щобъ своимъ невеликимъ числомъ якесь велике становище занятии противъ другихъ пословъ. Конечнѣсть вымагала гдесъ вступити, но въ краю нѣчо не приходило кромъ письма „Рады рускои“. Лѣвиця и Коронини мали перше властъ въ своихъ рукахъ, но отколи цѣсарь оперся на Славянахъ, Нѣмцѣ централисты всякими силами стремлять до отзысканя своего давнѣйшаго гегемоничнаго становища и ставляютъ часами правительству несправедливый опбръ. Централисты роблять опозицію неразъ для опозиціи самои, такъ що цѣсарь чувся разъ амушенымъ тымъ посламъ сказати, щобы не провадили политики фактійної т. в. злобної. Съ тими послами гдѣ намъ лутились, — бо сполучивши съ ними, мы пропадаемъ. Они не въ силѣ намъ щось дати, бо мусять самі про себе дбати. Правительство не есть для нась таке, якъ мы хочемо, но оно має охоту щось для Русиновъ зробити, кладучи при тмъ условія невязання съ централистами, с. в. щобы Русины не консолидовалися съ непріятелями правительства. Тіи централисты суть найбѣльше винній, що мы Русины попали въ такъ безвыходне положеніе. Сама ординація выборча есть для нась лиха, чи то до рады поѣтової, чи то до сойму, чи до рады державной, а сю ординацію дали намъ Нѣмцѣ централисты. За биргерминистерства покинено насть почести, а за Ауерсперга вже таки зовсѣмъ опущено и отдано на ласку и неласку противниковъ нашей народности. Дръ Штурмъ при ухвалѣ новелѣ школьнїи сказавъ явно Полякамъ въ радѣ державнѣй: „Пригадуєте себѣ панове, якъ то мы, коли министерство було по нашей сторонѣ хвалили языковѣ бѣ

дати Галичинѣ отрубне становищъ.^а Устами дра Штурма выекавали централисты, що ихъ тогдашнє централистичне правительство отдало Русиновъ Полякамъ на ласку и неласку.

Приходжу до поодинокихъ предметовъ, які въ радѣ державнїй були на дневнѣмъ порядку. Наведу только такій, котрій нась Русиновъ близше обходить. Зачну бтъ бюджету. Бюджетъ потребовавъ 491 миліоновъ а доходу було 463 мил., браковало около 28 мил. Щобы покрыти недоббръ, треба грошей, а тіи позыскуються черезъ новій податки. Я завсѣгды бувъ противный подвигеню податковъ. Въ загалѣ призвати мушу, що бюджетъ теперъ полѣшився, бо есть о 9 мил. менше недобору, якъ було въ минувшомъ роцѣ. Що до податку треба роздѣлнити податокъ крови и податокъ грошей. Податокъ крови есть служба войскова, а податокъ грошей, с. в. податокъ домовий, грунтовый, доходовый. Що до податку крови треба примѣтити, що передъ двома роками треба було змѣнити уставу, прикликуючи четверту клясу. Я бувъ противъ того проекту, забираю голосъ и голосувавъ противъ сеї войскової новелѣ. Понеже моя бесѣда не була нѣгде печатана, про тоє позволю собї вдсля стенографичныхъ записокъ прочитати. (Бесѣдникъ читавъ свою бесѣду, выголошену въ парламентѣ при разправѣ надъ новелею войсковою). Новело войскову для того заведено, що оказался бракъ при поборѣ войсковомъ, а наша Галичина показала ажъ 10 процентъ недобору войскового. Я звернувъ увагу, що для нась се дданье четвертої кляси не потрѣбне — лучше поднести добробыть въ краю, щобы нардѣ не марнѣвъ, жюючи такъ дуже лихою стравою якъ теперъ, а нардѣ скрѣпится и поставить въ трехъ клясахъ отвѣтне число людей. При той случайности выступивъ я въ оборонѣ чести нашего народу руского обруганого однимъ нѣмецкимъ послемъ, що то выразився о некультурности нашихъ людей сельскихъ, подаючи передъ цѣлымъ парламентомъ яко фактъ, будьтобы рекрутъ зъ гуцульского племени жаднымъ способомъ не хотѣвъ чесатися, зъ чого бы выпливало, що рускій селянинъ нѣколи нечешеся и що съ такими варварами годѣ цивилизованимъ людямъ служити. Я отперъ сей недостойний закидѣ, здѣланый мому народови яко посолъ зъ того округа, где гуцули живутъ. Знаю сей нардѣ, бо жю межи нимъ, но нѣякъ не можу подѣляти гадокъ о неспособності сего народу до культурного розвою, противно пригадую всѣмъ на хоробрѣсть и вѣрнѣсть велику въ сповнюваню обовязківъ войсковыхъ 24 полку Парма, що и власти признали, удостояючи сей полкъ похвалю. При обрадахъ надъ уставою о запомозѣ вдбѣ и сирбѣ по упавшихъ въ вѣйнѣ, я бувъ за уставою.

Приходжу до податку грошевого. При розкладѣ податку розходилося, яку суму приняти и чи ровно роздѣлити на всѣ короннї краї, чи отвѣтно до богацтва якогось краю. Ровне роздѣленье податку на всѣ короннї краї, буlobы для нашого краю переважно рѣльничого несправедливымъ; нашъ край есть убогій въ промышель и индустрію, не має фабрикъ, не може отже и податковъ такихъ платити якъ н. пр. Чехи, где множество фабрикъ находится. Цѣла suma податку грунтового виносить надъ 37 миліоновъ, а для Галичини 5560.000 о 947 тысячъ отже бѣльше нѣжъ давнѣйше. Многи кажуть, що податки суть бѣльши, однакъ такъ не есть въ дѣйстности, бо тая suma бѣльше походить въ оподаткованя такого поля, котре доси не було оподатковане, а тыхъ бѣль було досить много. При регуляції въ многихъ мѣстцевостяхъ податокъ вишавъ меншій якъ перше, бо поля при теперѣшнїй регуляції въ нурожайнихъ мѣстцевостяхъ по справедливости низше потаксовано, а тамъ, где лѣпша земля, поднесено вартбѣсть єи а тымъ самимъ и податокъ, що въ прочѣмъ есть справедливимъ. (Ту перерывавъ бесѣдникъ селянинъ Миронюкъ зъ Мышина интерpellюючи, для чого въ ихъ громадѣ бѣльши податки, а земля не есть лѣпша бѣль другихъ окрестныхъ сель и для чого въ восточнїй Галичинѣ више потаксовано грунта нѣжъ въ западнїй Галичинѣ? На се отповѣдає посолъ, що тутъ комисії шацунковї завинили — треба було вчасно рекламиувати, а то було можна, бо таксованье належить до краївыхъ мѣстцевыхъ галицкихъ властей) При нарадахъ надъ податкомъ домовимъ бувъ я за новимъ податкомъ, бо я уважаю що для нашого фінансового салаша

нату, буде після нового податку платити 1·50 ар.; після давного чи двѣ, чи три, чи одну комнату була, то все одно було въ оподаткованю або плаченю за все по 1·64½ зр., а таке сподаткованье було несправедливе. Теперъ, кто має двѣ комнаты, платить 1·80 зр., отже справедливо більше бтъ того, що має лише одну комнату. Дальше промавлявъ я за змѣною сесії страторбъ, що то були пявками нашого нацода и жадавъ-сь заведеня нового ладу. Мой голосъ выслушано и теперъ въ іншій способъ стяганье податківъ буде отбуватися, щобъ селянъ не кривджену. Я попираю справу, где ходило о пенсії урядниківъ, щобъ не вольно обтяжжати довгами, кто низше 500 зр. плати- має. Я бувъ такожъ за новою уставою ремѣсникою, котра отдає опѣку надъ ремеслами отвѣтнимъ товариствамъ, а тѣ мають на товбачити, щобъ не закладавъ варстату чоловѣкъ, не маючій поняття о ремеслѣ. Щобъ не заносити заразы худобы, замкнено границю вслѣдство ухвалы ради державнои. Дальше попираю-сь, щобъ дати запомогу нещасливымъ, доткненимъ повѣнню; промовлявъ-сь за тымъ, щобъ людямъ и худобѣ дати дешевшу соль. Що до соли для худобы правительство австрійске порозумѣвшися съ правительствомъ угорскимъ, предложить на слѣдуючої сесії отвѣтну уставу.

(Конецъ буде.)

Соймъ краевый.

XVIII. засѣданье дня 1 (13) жовтня 1883.

(Доконченье.)

По верифікації вибору о. Сѣчиньского отповѣдь намѣстникъ на інтерпеляцію пос. Меруновича въ справѣ жидовскихъ спблокъ кредитовыхъ и вкладковыхъ и въ якій способъ скоче правительство перешкодити симъ лихварскимъ інституціямъ. На першо пытанье отповѣдь намѣстникъ, що намѣстництво не має доси жадної вѣдомости о надъужитяхъ спблокъ, о которыхъ згадує інтерпеляція и заявляє, що власти адміністраційній мають вилімково лишь тогды власть надзору надъ дѣяльностею згаданихъ спблокъ, паколи они займаються справами, входящими въ кругъ дѣланя публичныхъ кредитовыхъ заведенъ, а спблки такій має власть адміністрації па лишь тогды розвязати, коли противъ спблки запавъ сказуючій засудъ судовий, бо лишь на підставѣ такого засуду карно-судового може власть адміністрації приступити до розвязання спблки. На друге пытанье заявляє намѣстникъ, що надъужитамъ спблокъ може лишь зарадити докладне виконуванье постановленъ уставы зъ 9 лаг. цвѣтня 1873 р. черезъ покликаній до того суды. Въ конци заявляє намѣстникъ, що буде старатись хочь посередно причинитися до усуненя піднесеныхъ інтерпелянтами надъужитъ спблокъ кредитовыхъ и що содерданье інтерпеляції розошле президіямъ высшихъ судовъ съ завозваньемъ, щобъ звернули свою увагу на дѣяльність згаданихъ спблокъ. По залагоджю колькохъ петицій отчитавъ секретаръ гр. Баденъ інтерпеляцію до комисаря рядового, підписану черезъ п. Журовскаго и тов., дотыччу справы перенесеня рогачки митовои въ Хировѣ зъ середъ мѣста по за мѣсто, котра то справа, хочь полагоджена рѣшенемъ соймомъ зъ 1881 року, доси еще не дождалась порѣшения зъ стороны правительства. Дальше отчитано слѣдуюче внесеніе п. Поляновскаго: „Взывається правительство, щобъ при намѣреній змѣнѣ дотеперѣшнього промыслу горальнѣ зарядивъ: 1) щобъ нинѣшна система побирања податку отъ объему начинъ ферментаційныхъ була и надальше удержана, яко найменше еще утяжлива підъ взглядомъ контролю для сторонъ и властій фінансовыхъ приладовъ до означення скількости алькоголю; 2) щобъ на случай доведеня для гораленъ податку отъ продукту съ застосованихъ приладовъ зигаровихъ кожда горальня уважана була яко робльница, котра переробляє гласні землеплоды а разомъ посѣдає отповѣдный объемъ господарства, и щобъ для гораленъ робльничихъ задержане було отповѣдне опущеніе податку.“

XIX. засѣданье сойму зъ дня 15 л. жовтня 1883.

На порядку дневнѣмъ стоять передъ всѣмъ виборы членовъ выдѣлу краевого и ихъ заступниковъ. Голосованье отбувалось картками. По отданю картокъ на членовъ зъ курії більши посѣлости и мѣстъ поставивъ кн. Адамъ Сапіга, внесеніе щобъ вибръ члена зъ курії меншихъ посѣлостей якъ и вибръ членовъ зъ цѣлого сойму отложили до слѣдуючого дня. Внесеніе тое викликало жаданье рускихъ пословъ, поставлене день передъ тымъ на засѣданю селянскаго клубу, домагаючися выбраня одного зъ рускихъ пословъ членомъ, а одного заступникомъ члена выдѣлу краевого. До жаданя сего рускихъ пословъ прихилювалось значне число польскихъ пословъ зъ центрумъ и лѣвицъ, натомѣсть викликало оно велику опозицію въ шляхоцко-консервативній правици, котра ужила всѣхъ средствъ, щобъ не допустити сего вибору. Длятого отки-

(съ выимкомъ Сѣнгалевича и Ковалевского) во-
вздергались отъ голосования. Результатъ
выборовъ бувъ слѣдующій: зъ куріи большин-
го, зъ мѣстъ и палатъ торговельныхъ 8 голосами
сами п. Петрусковъ. Смольку, зъ меньшихъ посѣлостей 44 го-
жавъ 11 голосовъ), зъ цѣлою палаты: гр. Волод-
Баденього, п. Верещиньского и Гошарда. На из-
ступниковъ выбрано пословъ: Сциона, Лянгото,
Рибицкого, Ромера, Сѣнгалевича и Онишкевича.
Складъ отже членовъ выдѣлу краевого составъ изъ
змѣненій, зайшли только гдѣякій змѣны що до
заступниковъ. — Посоль Вайгарть внесъ реа-
люю, завзывающу выдѣль кр., щобы зъ загаль-
суть выключно власностею мѣстъ, посѣдающихъ
право пропинаціи и щобы на будучность змѣнъ
окрему ихъ адміністрацію. При голосованю у-
пала резолюція пос. Вайгарта, а предложеніе
замкнення рахунковъ фонду пропинаційного правилъ
палата до вѣдомости. — Дальше отчитавъ пос.
Гросъ справозданье комисіи господарства края
вого о заложеню горальнѣ въ Дублянахъ и що
1) на сколько заложеніе горальнѣ на чисты
зыскъ отповѣдає интересамъ фольваркового госпо-
дарства въ Дублянахъ; 2) на сколько заложеніе
горальнѣ есть пожиточными для дубляньской шко-
лы; 3) яку субвенцію удеїллобы правительство.
Противъ того внесенія выступає насампередъ пос.
Менциньскій и опираючись на тѣмъ, що фольва-
рокъ дубляньскій має лишь 200 морг. лихого
грунту и жадного опалу, доказувавъ, що гораль-
нія не може тамъ зиску нести, и що ученики,
практикуючи въ горальнї, котра приносить лише
страты, не научатся нѣчого. По сѣмъ промовявъ
що пос. Поляновскій за внесеніемъ, а пос. о.
Сѣчиньскій противъ него. Сей послѣдній
звернувъ увагу на те, що коли народъ видѣтъ
цѣле свое нещастье въ горевцѣ и есть для
того противный пропинаціямъ и шинкамъ, то
невно не схоже мати въ Дублянахъ „народнуго“
горальню, за яку требабы еи уважати, бо на ю
складавшися цѣлый народъ. Слови „народна го-
ральня“ такъ дуже роздразили кн. Сапігу, що
сей „синокровый“ не мoggъ повздержатися, щобы
не отповѣти пос. Менциньскому и о. Сѣчиньско-
му. Въ шляхотномъ гнѣвѣ вдаривъ отже насам-
передъ на пос. Менциньскаго, піднѣсь съ шля-
хотнимъ гнѣвомъ мужицке слово „барабода“ у-
жите о. Сѣчиньскимъ и „народну горальню“ скла-
зть, що готовбы заложити горальню навѣть у
себе въ сальонѣ, якбы того потреба и въ цѣлії
своїй бесѣдѣ старався воказати потребу горальнї
въ Дублянахъ взгядно конечності розслѣдженія
її потребы выдѣломъ кр. По бесѣдѣ кн. Сапіги
промовявъ ще пос. Менциньскій и оправдовавъ
доказы свого попередника. (Під часъ беїдь п.
Менциньскаго кназь Сапіга въ шляхотномъ гнѣвѣ
кидається на посолскомъ крѣслѣ и мече паперами).
Въ кінці промовявъ ще справоздавець п. Гросъ,
а палата при голосованю пріймila внесеніе ко-
мисії. — При справозданю комисії бюджетовъ
зъ рахунковъ фундаціи гр. Скарбка забравъ го-
лость пос. Антоневичъ въ довшій промовѣ восхи-
щався бесѣдникъ великорушностю фундатора а
особенно сумлѣнностю справоздавця пос. Рабиць-
скаго, котрому бесѣдникъ такожъ складає своє
почтеніе. По черзѣ предложивъ Горайскій резо-
ватъ о справозданю выдѣлу кр. въ сиравахъ гор-
ничихъ. Внесеніе комисії горничої жадає мѣжъ
иншимъ, щобы выдѣль кр. призначивъ на рокъ
1884 на розслѣды глубшихъ покладовъ землї
10.000 зр. на геологичній розслѣды 3000 зр. для
ком. физіографичної 500 зр. на хемичній студії
нафтови 1700 зр. а на стипендія горячихъ 1300
зр. По бесѣдѣ пос. Вербицкого жадаючого стації
розслѣдовихъ для промыслу нафтогового предложивъ
пос. Абрагамовичъ буджетъ школъ дублянськихъ
зъ котрого покозується, що вища школа рольниця має
недобору 18.139 зр. школа паробковъ 6628 зр. а
курсъ горальничій 405 зр.

не тягущихъ своего добра Русиновъ? А въ про-
домъ, — може такъ рускій клубъ урадивъ? Не
знаемо. — Ред.) Бессѣдникъ сказавъ, что Ру-
сина не ходить о одного посла больше або
менше, але о справедливостъ; дальше, что въ Га-
личинѣ запануала страшна згилизна и бляга,
и завзыва вѣхъ добромысличихъ и совѣтныхъ
людей, чтобы станула по его сторонѣ. Приходили
до самого выбору Горецкого коментує пос. Анго-
невичъ протесты и завзыва гр. В. Дѣдушицкого
на сбѣдка. По 1/2 годъ бессѣдъ подчасъ котрои
больша часть пословъ вышла зъ слѣвъ, вносить
пос. Антоневичъ, чтобы выдѣлъ кр. отчисливъ
Горецкому голосы не важніи а причисливъ ихъ
противному кандидату д-ру Добрянскому и
узнавъ выборъ сего послѣднаго за важній. По
бессѣдъ пос. Антоневича промовляе гр. Дѣдушиц-
кій и дає свѣдоцтво, что выборъ пос. Горецкого
отбулся якъ наилегальнѣйше и будьтобы воякѣ
непорядокъ выкликавъ лишь о. Мардаровичъ.
Справовавшися Петрушкій стараси справити заки-
ды пос. Антоневича, будьтобы выдѣлъ кр. не хо-
тѣвъ дозволити вглинути въ акты выборчіи и вно-
сить признанье выбору Горецкого важнѣйши
такожъ и оталося. Внесеніе пос. Антоневича по-
перло лишь шѣсть пословъ.

(Конецъ буде.)

ПЕРЕГЛІДЪ ПОЛІТИЧНИЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

(Антисемітскій клубъ угорского сойму), о
котроиго уконституованію мы недавно доносили,
оголосивъ сими днями свою програму и выдавъ
рѣвночно до обывателѣвъ краю, начальниковъ
християнскихъ громадъ вѣроисповѣдніихъ, якъ
до всѣхъ народностей и клясь отозву, щобы
отременія сторонництва попирали и при выборахъ
до парламенту переведеню кандидатовъ сторон-
ництва содѣствовали. — Программа сторонництва
обоймае 12 точекъ. Цѣлою ново зъорганизовано
сторонництва, сформуловано въ першій точцѣ
програмы, есть знеутралізованые силы и впливу
жидовъ на полі политичнѣмъ, соціальнѣмъ и еко-
номичнѣмъ, особливожъ на полі журналистики,
отношень грошевыхъ и кредитовыхъ, торговль, обмѣну и власності грунтова. На основѣ сего
принципу жадає дальше сторонництво справедли-
вии и интересамъ хлѣборобовъ отновѣдаючои по
литики аграрнои, отповѣднаго обмеженія свободы
заробкованія, введенія въ житѣ примусовихъ то-
вариствъ промысловихъ, ограничена способности
до заключанія зъобовязаннъ векслевыхъ. Дальше
жадає сторонництво ревизіи закона карного, ко-
ристного для жидовъ и въ звязи съ тымъ заве-
денія судовъ присяглыхъ въ справахъ карныхъ,
якъ и поновного введенія присяги ритуальної пе-
редъ судами въ справахъ цивильныхъ и карныхъ.
Право прошинаціи має бути възкулене въ ко-
ристь громадъ, а жиды мають бути въключени
отъ права шинкованія. Веденіе жидовскихъ ме-
тирикъ має бути поручено цивильнимъ властямъ. —
Проектъ закона о споружествахъ межи христі-
нами а жидами належить откинуту; щобы повздер-
жати напливъ жидовъ до краю, належить отпо-
вѣдно змодификувати законъ о принадлежности. —
Господарка державна и отношенія кредитовъ ма-
ють бути такъ урегульовані, щобы финансъ держ-
авний, а потомъ и правительство були отъ жи-
довъ независимі. — Въ прочихъ питаніяхъ жидов-
скаго недотыкаючихъ справахъ члены клубу ан-
тисемітскаго не будуть звязаніи програмою.

(Політичне положеніе въ австрійскомъ По-
бережу) представляється въ теперѣшну добу въ
суміньї свѣтлѣ. Побереже заселене, якъ звѣстно,
въ части Италіянцими, а въ части Славянами, а
обѣ тѣ народности, зъ которыхъ перша репрезен-
тує элементъ аристократичній, друга же есть
больше демократичній факторомъ мѣщевої су-
спільности — ще менше може склонъ съ собою
подъ взглядомъ своихъ державно политичніихъ и
деаловъ. За давнѣйшої системи, котроиго протого-
вала Италіянція, игноруючи совѣтъ права на-
ціональниго элементу славянскаго годъ було над-
ято на яку поправу отношень межинародніихъ.
Въ послѣдніхъ рокахъ однакожъ пойшли толки
про змѣну системи, а Славяне дожидали, що ось
теперь имъ трохи стане лекше, а надѣя на спра-
ведливішій ладъ була тымъ бѣльше оправдана, що
правительство мало случайностъ переконатися, кото-
му бѣльше радъ: чи сконкій Славяне, чи італій-
скій іррідентисты. Надѣя однакожъ до теперъ
не оправдалися, а тому винна найбѣльще обсада
урядовъ. Кто зноится съ тутешніми възможні-
ми або низшими кругами урядничими — пише трі-
стенска „Edinost“ — сей може переконатися,
що тутешній стану уважаюти акоюмомъ.
будьтобы Побереже було краемъ італійскимъ и
будьтобы се було такъ природне, що не може
зиннати. — Австрійска политика на Побе-
режу змагає до того, щобы въ пануючий еле-
ментъ възбріти себѣ пріязнъ правительству уї-
реину партію, котрабы даласи противостояти
італійскому сторонництву. — Що така политика
сеть въ самихъ основахъ своихъ хибно въхо-
дить вже хочбы зъ того факту, що сторонниц-
тво іррідентистовъ съ кождымъ днемъ възбиваєса
въ силу, котрииго противно ряды умбрениої партіи
щоразъ слабнутъ.

Сильнѣмъ антиавстрійскимъ факторомъ въ
Тріестѣ суть італійскій польдани въ числѣ 16.000
душъ, бѣль которыхъ выходить найбѣльшійша
пропаганда. Органомъ чужихъ и домашніхъ ір-
рідентистовъ есть „Independent“, котрииго мімо
стѣхъ конфіскать до руки тріестен-
сихъ абонентовъ и робитъ свое дѣло. Що бѣль-

ше „Independent“ бувъ органомъ тріестенського
магістрату, а о цѣлій его роботѣ знала дуже до-
бре властъ и донерва въ послѣдніхъ часахъ ува-
жали мѣрдайшій кругъ отповѣдній, прогибъ сего
выступити. — Якъ трактуєся при тѣмъ славян-
ска національність, пише „Edinost“, се рѣчъ за-
гальна зѣвѣста; славянська мова въ житїю пу-
блічнѣмъ и въ урядовихъ практицѣ майже зовсѣмъ
не существуете. — Особливожъ якъ суть надъу-
жити въ школицтвѣ. Въ Истрии нема окружныхъ
радъ школицтвъ, а італійска краева рада школи-
ца заборонює Славянамъ школу съ славянськимъ
языкомъ въкладовимъ и привелює славянськихъ
дѣтей ходити до італійскихъ школъ. Отношенія
жъ школъ въ самому Тріестѣ вже просто недо-
рѣчні. Тутъ мусоїт славянськихъ дѣтей або італій-
скї, або державнї нѣмецкї школы народнї пої-
щати, бо вишихъ школъ тутъ не ма. Въ нѣмец-
кихъ школахъ научати дѣтей хоч толькъ, що мо-
жуть перейти до австрійскихъ школъ середи, коли
пітиомъ італійскихъ школъ народнїхъ дальшого
образованія лишь въ такихъ висшихъ заведе-
ніяхъ можуть глядти, котрии существують въ
Італії. Такимъ способомъ ведеси італіанізованіе
славянськихъ дѣтей на велику скло. Въ такихъ
отношеніяхъ волять славянськї родичи записува-
ти своихъ дѣтей до нѣмецкїхъ школъ. Притомъ
належить ще одно поднечти: Після существую-
чихъ приписовъ не може ученыкъ тріестенської
італійской школы бути прийнятъ до низшої кля-
сы нѣмецкї школы а позаякъ знанье нѣмецкого
языка не въстартаре щобы бувъ прийнятъ до вис-
шої кляси нѣмецкї школы, то мусоїт богато
славянськихъ учениківъ лишити въ італійскихъ
школахъ въ которыхъ вже совсѣмъ съиталіані-
зуются. Якъ природнї консенсвнії зъ наведен-
ніхъ фактovъ не тажко оцѣнити якъ справедли-
вий жалобы славянського населенія на побережу осо-
бливожъ тріестенськихъ Словенецвъ, котрии про-
сять помоги и школу.

ЗАГРАНІЦЯ.

Россія. Дуже замаючій поглядъ подають
„Новости“ на теперѣшніе положеніе Франції и
Россії обговорюючи статію зъ „Revue de deux
mondes“, въ котрой доказуєся схіблена политику
Франції взглядомъ Нѣмеччини. Ось якъ кажуть
„Новости“: „Подбно якъ о французкї таїкъ та-
кожъ можна оказатьи и о политицѣ россійской зъ
послѣдніхъ лѣтъ. Россійска дипломатія знає дуже
добре всякий намѣренія нѣмецкого канцлера
взглядомъ Россії, але чи она зъумѣла свое дѣло
повесті таїкъ, якъ сего рѣчи въмഗали, се покаже
будучність. Вже 1879 р. въказавъ одинъ
знаменитый россійскї дипломатъ въ бруксель-
скїй журналѣ „Nord“, що кн. Бисмаркъ и цѣла
Европа захочували Россію до турецкої війни
въ тѣмъ намѣренію, щобы она скривившися по
краймскї війни зновъ ослабла, при чомъ „прят-
ель“ Россії вже зъ горы умовилися, щобы єї от-
няти всї користи, якихъ она по щасливї війнѣ
ондѣвалася. Теперъ нема вже нѣякого сумнїву,
що тѣ самї закиды, якъ „Revue de deux mondes“
робить французкї політицї, и для Россії мають
певне значеніе. Положеніе Европы есть теперѣ
такжъ небезпечне, що нѣякъ вже неможна руково-
дитися акоюю симпатію або антипатію въ спра-
вахъ політики заграницної. Першою задачею
такжъ французкїхъ якъ и россійскїхъ мужжъ
стану есть, щобы освободити Россію и Францію
зъ ихъ дотеперѣшнаго ізольованого положенія.
Для загальнога спокою нема бѣльшого небезпек-
чніства, якъ що нѣмецкї мужжъ стану думають,
будьтобы они запанували въ цѣлї Европѣ. Вѣсть
о стрѣчи мин. Гирса съ Ферримъ показує зо
всѣмъ ложнюю. — Въ Петербурзѣ обѣгають вѣсти,
будьтобы царь постановивъ завести важній вну-
трішнїй реформы.

(Політичне положеніе въ австрійскомъ По-
бережу) представляється въ теперѣшну добу въ
суміньї свѣтлѣ. Побереже заселене, якъ звѣстно,
въ части Италіянцими, а въ части Славянами, а
обѣ тѣ народности, зъ которыхъ перша репрезен-
тує элементъ аристократичній, друга же есть
больше демократичній факторомъ мѣщевої су-
спільности — ще менше може склонъ съ собою
подъ взглядомъ своихъ державно политичніихъ и
деаловъ. За давнѣйшої системи, котроиго протого-
вала Италіянція, игноруючи совѣтъ права на-
ціональниго элементу славянскаго годъ було над-
ято на яку поправу отношень межинародніихъ.
Въ послѣдніхъ рокахъ однакожъ пойшли толки
про змѣну системи, а Славяне дожидали, що ось
теперь имъ трохи стане лекше, а надѣя на спра-
ведливішій ладъ була тымъ бѣльше оправдана, що
правительство мало случайностъ переконатися, кото-
му бѣльше радъ: чи сконкій Славяне, чи італій-
скій іррідентисты. Надѣя однакожъ до теперъ
не оправдалися, а тому винна найбѣльще обсада
урядовъ. Кто зноится съ тутешніми възможні-
ми або низшими кругами урядничими — пише трі-
стенска „Edinost“ — сей може переконатися,
що тутешній стану уважаюти акоюмомъ.
будьтобы Побереже було краемъ італійскимъ и
будьтобы се було такъ природне, що не може
зиннати. — Австрійска политика на Побе-
режу змагає до того, щобы въ пануючий еле-
ментъ възбріти себѣ пріязнъ правительству уї-
реину партію, котрабы даласи противостояти
італійскому сторонництву. — Що така политика
сеть въ самихъ основахъ своихъ хибно въхо-
дить вже хочбы зъ того факту, що сторонниц-
тво іррідентистовъ съ кождымъ днемъ възбиваєса
въ силу, котрииго противно ряды умбрениої партіи
щоразъ слабнутъ.

Англія. Въ Епіанскиленѣ въ Ірландії при-
били оранжисти плякаты, въ которыхъ протестують
противъ всякого отдѣленія Ірландії отъ Ве-
ликой Британії и завзываютъ своихъ прихильни-
ківъ до борбы противъ Феніанъ. — Кечвейо нахо-
диться теперѣ въ Портъ Наталь, где піддавовъ ан-
глійскому резидентови. Игноруючи совѣтъ права на-
ціональниго элементу славянскаго годъ було над-
ято на яку поправу отношень межинародніихъ.
Въ послѣдніхъ рокахъ однакожъ пойшли толки
про змѣну системи, а Славяне дожидали, що ось
теперь имъ трохи стане лекше, а надѣя на спра-
ведливішій ладъ була тымъ бѣльше оправдана, що
правительство мало случайностъ переконатися, кото-
му бѣльше радъ: чи сконкій Славяне, чи італій-
скій іррідентисты. Надѣя однакожъ до теперъ
не оправдалися, а тому винна найбѣльще обсада
урядовъ. Кто зноится съ тутешніми възможні-
ми або низшими кругами урядничими — пише трі-
стенска „Edinost“ — сей може переконатися,
що тутешній стану уважаюти акоюмомъ.
будьтобы Побереже було краемъ італійскимъ и
будьтобы се було такъ природне, що не може
зиннати. — Австрійска политика на Побе-
режу змагає до того, щобы въ пануючий еле-
ментъ възбріти себѣ пріязнъ правительству уї-
реину партію, котрабы даласи противостояти
італійскому сторонництву. — Що така политика
сеть въ самихъ основахъ своихъ хибно въхо-
дить вже хочбы зъ того факту, що сторонниц-
тво іррідентистовъ съ кождымъ днемъ възбиваєса
въ силу, котрииго противно ряды умбрениої партіи
щоразъ слабнутъ.

Румунія. Офіціозна „Gaz. de Românie“ такъ
отзываєся о подорожнії Братіїна: „Лежить то въ
интересѣ Румунії, щобы она задяа своїхъ екзи-
генцій прилучилася до середніо європейскихъ дер-
жавъ вже хочбы зъ того факту, що сторонниц-
тво іррідентистовъ съ кождымъ днемъ възбиваєса
въ силу, котрииго противно ряды умбрениої партіи
щоразъ слабнутъ.“

Сильнѣмъ антиавстрійскимъ факторомъ въ

Статеску получивъ димісію; кажугъ, що і цѣ-
лый кабінетъ має переобразуватися и що до по-
нового кабінету мають бути покликані лиця при-
хильнї Австрії. Въ послѣдніхъ часахъ отбулася
конференція австрійскихъ и румунськихъ війсь-
ковихъ представителівъ по поводу получения Ма-
рошашаргели съ долїшною Молдавою черезъ
Патру.

НОВИНКИ.

— Зъ Стрія доносять намъ, що стараньемъ вы-
дѣлу руского касина устроїтся тамже дні 19 жо-
вня (1 л. падолиста) декліматорско-музачній ве-
черъ съ отчітомъ п. Нагорного. На вечеръ сей
запрошено вже хоръ сінваковъ львівськихъ и
другихъ артистовъ. Сподѣємося, що Стріянціе
скоріють зъ сеї нагоды и численно навѣтять
той вечеръ, тымъ бѣльше що на сей день приша-
дає въ Стрію и соборчикъ деканальний. Програму
вечера оголосимо щоднѣйше. Чистий дохдь
призначує въдѣлъ на побольшеръ бібліотеки ка-
сина руского, щобы и мѣщане стрійські могли зъ
ней користати.

— Похоронъ дра Костена отбулся позавчера въ
Перемышлі дуже величаво. Въ нѣмъ взяли участу:
сенатъ львівського всеучилища зложений зъ про-
фессоромъ Делькевича, Сарницкого, Пеятака, Фі-
лареского, Цвіклинського и Балісевича, — преосв.
епископъ Ступницкій съ рускою капітулою, суп-
рагантъ съ капітулою латинською, кріл. Величко якъ
репрезентантъ капітулы л

християнкою, то жида має замкнута до вязниць і доти тамъ держати, доки не буде засуджений на 10 марокъ гравны; а християнку крѣпкими буквами перегнати черезъ мѣсто за границю и не позволитъ вѣже назадъ вернуть до мѣста. 7. Коли жида бере лихву, то належиться вѣпо-даткахъ отбити на нѣмъ христіанську кривду. 8. Жидамъ не вѣльно будувати нѣдомою новою бо-жницю, а коли збудують, нехай розкинутъ; вѣльно имъ лиши реставрувати стару, але щоби на були просторийши, дорожий и высший. 9. Жиды не смѣютъ намовляти або силувати христіанъ до переходу на жидовску вѣру. 10. Коли священикъ иде въ св. евхаристію, то кождый жида, зачущи вони дзвіночко, мусить угѣтати до жидовской хи-ты, щоби не дивився на св. евхаристію.

(Б.) *Est ne dolor sicuti nesci?* — такъ могла сказать 70-лѣтна старушка, вдова по майору, Марія Дейнбургъ, коли недавно тому вѣрою и розумомъ уточилася близъ Клоosterнайбурга. При самоубийції знайдено такій листъ: "Нашъ обходжу 70-лѣтну роць моихъ уродинъ и нынѣ рѣшилася и закончили жити. И терпѣла только, коли яко лишь могла. Я була колись матеремъ 15 дѣтей: вѣ остатахъ 14 лѣтъ умирало менъ що року одні! Въ минувшому роцѣ умерли два остатки сыни мои, надія въ подніорії старости! Одинъ упавъ жертвою въ Герцеговинѣ, другій на тифу въ Боснії! Теперь стою сама, опущена, зломана на дусѣ, а тѣло зблѣде. Слезы я выплакала, но не нарекала на Бога, — а запитую всѣхъ матерей, чи маліи на столько резигнаги, еслибъ имъ що року по одному выгинуло 15 дѣтей, укоханихъ и выплаканихъ кровю серца?... Конецъ лиютъ въ валахъ рѣки.

(+) *Двухъ жидовъ запросивъ одинъ кунецъ на обѣдъ.* На обѣдъ подано срѣбній ложки, а одного и другого жида дуже закорѣло украсти ложку. Одинъ жида всунувъ по-тихоньки ложку за холяву. Другому жида жалко стало, що не бѣнъ зробивъ "гешефтъ", але тантой, — взялся отжати на хитрость. Коли обѣдъ скончивається, бѣнъ скажеть до господара: "Ну, а вдаки за цири гостину я вамъ покажу штуку. Ось бачите, беру вѣрою ложку и ховаю ѹи до кишенї. Теперь разъ, два, три! Знаєте де теперъ ложка? За холявою мою честного сусѣда!" Сусѣда обшукали и знайшли у него ложку въ холявѣ. Господаръ дивувався, а паки думку ему не прійшло поглянути ѹи въ кишенї другого жида. Доперва яко жида попра-щалися, побачивъ господаръ, ѹо одна срѣбна ложка хибуетъ...

(+) *Новородчикъ бѣть ц. к. аистонаша на рокъ 1884* ви-штовъ накладомъ торговлѣ К. М. Возняка во Львовѣ и мѣстити кромѣ основныхъ припособъ почтовыхъ ѹи и часть забавну съ спорымъ збронникомъ дотичнихъ анекдотъ и съ приложою двохъ посейз. Языкъ Новородчика чистый рускій. Першій ѿ вѣ рускому языкѣ "Новородчикъ бѣть ли-стонаша", ѹо объемомъ содерданьемъ и ви-шною формою не то ѹо дорбніе подобніе выданьмипольскими, але безперечно ихъ перевышеа.

Вѣсти епархіальни.

Зъ АЕпархії Львовской.

На конкурсъ розписані: 1) капеллянія Худи-евцѣ (съ прилук. Шишковцѣ), дек. кудринецкого, надана ординар. Речинецъ до 6 грудня; 2) паро-хія Підміхайль (съ прилук. Добрівняни), дек. калуского, надана ординар. Речинецъ до 6 грудня 1883; 3) капеллянія Гарбузівъ, дек. залозецкого. Речинецъ до 6 грудня; 4) капеллянія Фраги, дек. ходорівського. Речинецъ до 6 грудня 1883.

Введеній Воч. о. Іоанъ М. глиницкій въ за-вѣдат. Сороки дек. городенського.

Презенту получили: 1) Іларій Пачовський на парохію Шакуловичъ дек. львівско-загород.; 2) Емілій Кушникъ на парохію Ольховецъ дек. кудринецкого.

Душпастирські посади получили: 1) Нико-лай Селезійка, сотр. приватне въ Буску; 2) Оу-фрій Лелетъ, сотр. въ Залучу надь Пруткомъ; 3) Василь Калитовський, сотр. въ Топоровцяхъ; 4) Іоанъ Стебельський сотр. въ Тлустомъ. Священикъ Михаїл Яцишинъ сотр. въ Щирці, Ізидоръ Бобікевичъ сотр. въ Вікторовѣ, Павелъ Крушельницкій сотр. закристиї Архікатедральній. — Михаїл Веселовський, бувшій сотр. архікатедральній сотр. въ Тейсові; Влади-миръ Петрушевичъ, I. сотр. викарія архи-катедральної; Лука Бобровський, II сотр. викарії архікатедральної; Александеръ Темніцкій завѣд. Ходорова; Теодоръ Косевичъ, завѣдат. въ Дубовихъ получивъ завѣд. Делівса.

НАУКА, ШИТКА И ЛІТЕРАТУРА.

(К.) *"Руска Бібліотека".* Печатаніе творовъ Ивана Вагилевича вже укінчилось. Вийшли: 1) пе-рекладъ "Слова о полку Івана Грознаго" (посля рукоп. вѣ бібл. Оссол. т. 2411), 2) поезії: Мадей и Жулинъ и Калина (зъ "Русалки д. Істрової"), 3) "Перед-говоръ" къ народнимъ пѣснямъ (зъ Р. д.), 4) "Замѣтки о рускій літературѣ" (зъ журналу Вагилевича зъ 1848 р. "Ruskiй Dneplukъ"). Сими дніями російською печатаніе творовъ Якова Головацкого. Статії вилючкою наукової або політичної не вѣйдутъ вѣ третій томъ "Р. д.", такъ яко не мають вѣ большої части лиши мале літературне значеніе, а займили ѹи нерозмѣрно иного мѣста. Важнійши, вилючкою політичній матеріалъ, важній такъ для розвою нашого політичного и суспільного житя, знайдуть правдою добно мѣсце вѣ IV т. "Р. д.", котрый вже та-коожъ приготовляється; буде ту ходати головно о мало звѣстный часъ нашого галицко-ру-скогого народного житя межи 1837 р. (коли вѣй-

шила "Рус. днѣгропа") а 1848 рокомъ, а велику частъ матеріалу подастъ т. зв. брошурковою лі-тературою.

(+) *Михаїл П. Драгомановъ* працює послѣдніми роками надъ ширенемъ вѣ робжніхъ европей-скихъ літературахъ основныхъ вѣстей про землю, исторію и літературу Русинівъ. И такъ колька лѣтъ трудився вразъ съ славнимъ фран-цузскимъ географомъ Елізѣ Реклю надъ уложеніемъ першою докладною "географії України", котра становить велику частъ пятого тому "Geographie Universelle" и вишила вѣ Паризі вѣ пренішнімъ виданю книгарської фірми Гашета ѿ численными мапами, рисунками околиць, мѣстъ и тилювъ етнографічныхъ. Минувшого року напечатавъ п. М. Драгомановъ вѣ італійскомъ жур-налѣ "Revista Minima" докладний очеркъ истории нової літератури української підъ заголовкомъ "Una letteratura plebea". Послѣднімъ его тру-домъ єсть обширна праця, котра має познакомити Нѣмцівъ ѹи головною епохою нашої історії, п. заг. "Die Kosaken". Праця та має вѣйти вѣ най-близшій томъ величезної Енциклопедії Ерша и Грубера. Енциклопедія таї розочата ѹи вѣ 1830-ыхъ рокахъ. Досі вишило вѣже 96 еи то-мовъ, — а яко бачимо, добраша доперва до бу-кви.

— Жерти впливнувши на Руску Бурсу вѣ Тернополи вѣвересні 1883: 1) Доплати за патомцівъ Бурсы 80 зр., 2) о. В. К. яко членъ 3 зр., 3) о. Н. Лужаніцкій яко чл. 3 зр., 4) дръв. Луцаковський 1 зр. 30 кр., 5) о. Варапучинський яко чл. 3 зр., 6) п. ф. М. Варапучинська яко чл. 3 зр., 7) Гостѣ при-заязаню читальню вѣ Курбівчахъ 9 зр. 34 кр., 8) о. І. Любовичъ вѣ Острівя яко чл. 2 зр., 9) п. А. Барвінський яко членъ 1 зр., 10) о. М. Павликъ яко чл. 3 зр., 11) Заходомъ о. М. Ясеницького ѿ Кутковець зложили вѣрій вѣ церквѣ 3 зр. 59 кр. Натуралями: ч. Іванъ Кичакъ 1/2 к. бараболь. — На бібліотеку: Пт. центральний видѣль Просвѣти: 1) Маруся Кейтка накл. Желеховського, 3) Перше Мизерівка, потомъ Га-рдівка, 3) Дахи, мова Д. Танчикевича, 4) О. Шухевича преводы и наслѣдованія, 5) 46 розли-чнихъ своїхъ видань. Вѣхъ тихъ книжокъ при-слано по 2 прим. Спаси Богъ за ти дари. — Ось видѣль Рускої Бурсы вѣ Тернополі, днія 3 жовтня 1883. Дръв. В. Луцаковський.

Кур'єр львівський зъ днія 16. л. жовтня 1883.

платить жадають	австр. валютою
41/2	Гербати самой передн. бѣть 2 зр. 75 кр. — 8 зр.
41/2	Винограду французкого 2 зр. 50 кр.
41/2	Повзъ пайлѣшахъ 1 зр. 75 кр.
48/10	Сливокъ сушенихъ 1 зр. 90 кр.
42/16 — 48/10	к. солонини або смальцю 3 зр. 90 кр. — 4·15 кр.
4 лягти	правдивою сливовицю 4 зр. 25 кр.
4	араку Саба 4 зр. — кр.
5	5 кильою обірківъ або наприки вѣ оцѣ 1·70 кр. — 1·90 кр.
44/10	кильо меду самого найлѣшого 2 зр. 80 кр.

Цѣники ви-сылкаю франко.

ФАБРИКА ДВОНОВЪ

Івана и сына Антонія Серафінъ

вѣ Калуші (почта и станиця железніць),

надѣлена єрбнимъ медалемъ заслуги и листомъ похвальнимъ на виставѣ робінчич, яко такожъ призна-ніемъ на виставѣ тов. им. Каиковского вѣ Коломий (яко се поїздіали и часописи, поїздас изъ складѣ готовій дзвонъ и вырабляє яко найскоріше підъ приступними уловами дзвони вѣляко ваги и об'єму, ручаючи за тривалостъ матеріалу и гармонійний звукъ.

Варен. и Веч. со. приходниківъ упрашають о ласкаві замовленія, котрій виполняють яко найточнійше

стъ глубокимъ поважаньемъ

(29—36) *Іванъ и сынъ Антоній Серафінъ.*

Домашній учитель
до одного, взглядно двохъ хлоп-
цівъ
може знайти уміщеніе вѣ си-
щеничомъ домѣ.
Учитель має бути честнимъ
чоловікомъ, Русиномъ, а єще
только живою, и знающи-
тимъ співъ. Іспитованій на-
родний мігобъ може уч-
нитися вѣ мѣсце, бо єль доты-
чніє громадѣ вѣ р. 1884 роз-
вильна правильна наука. Но єль
яко и платни лично у о. І. Тур-
говѣ, п. Войниловѣ. (2—3)

ВЫКЛЮЧНО

лишь у мене можна набути:
Фильцове непромакальне обувь
чоботы до польовання. Дамські и муж-
чинські чоботки.
Чорни фильцове фланки на подошви;
Капелохи фильцові.
Ціаніди.

Ціаніди фильцові.

Ціаніди фильцов